

บทคัดย่อ

ภาคินพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ :
ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
โดย : นายพิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้ 1) เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบ้านเกาะเกร็ด และ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือนในชุมชนเกาะเกร็ด 7 หมู่บ้าน จำนวน 310 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ส่วนเครื่องมือในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้น ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนเกาะเกร็ด และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การคาดหวังในผลประโยชน์ที่จะได้รับต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่อถือในตัวผู้นำชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม เป็นตัวแปรอิสระ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ใน 4 ด้าน คือ ร่วมศึกษาค้นหาปัญหา ร่วมในการวางแผน ร่วมในการดำเนินงาน และร่วมในการติดตามผล

ผลการศึกษา มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนเกาะเกร็ดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

T 130144

(2)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ อายุ อาชีพ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การคาดหวังในผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่อถือในตัวผู้นำชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนเกาะเกร็ด ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมากขึ้น โดยผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งให้เห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ครอบครัว และชุมชน สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มทางสังคมให้มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนและสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ชักชวนให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น ได้แก่ การรณรงค์ไปประชาชนดูแลรักษาความสะอาดในชุมชน การรณรงค์วินัยการจราจร ควบคุมการขับขี่ยานยนต์ในชุมชน จำกัดจำนวนสุนัขจรจัดด้วยการทำหมัน เป็นต้น และให้ประชาชนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติสมบัติของชุมชนให้มากขึ้น